

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ

«Ужгородський національний
університет»,

протокол № 8 від 29.08.2016 р.

Голова Вченої ради, ректор

В.І. Смоланка
В.І. Смоланка



ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 035.038. Філологія. Слов'янські мови та
літератури (переклад включно), перша – чеська.
НАЗВА ОПП Чеська мова мова та література

Ужгород – 2016

Освітньо-професійна програма 035.038. Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно) підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціалізації «Чеська мова та література» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти та сьомому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Розробники програми:

1. Пахомова Світлана Миколаївна, доктор філологічних наук, професор, завкафедри словацької філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

2. Юсип-Якимович Юлія Василівна, к.ф.н, доцент кафедри словацької філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (керівник проектної групи);

3. Петріца Наталія Миколаївна, к.ф.н, доцент кафедри словацької філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

4. Ліхтей Тетяна Василівна, к.ф.н, доцент кафедри словацької філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

5. Буднікова Леся Томашівна, к.ф.н, доцент кафедри словацької філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

1. ВСТУП

Метою освітньо-професійної програми є забезпечення оволодіння здобувачами знаннями другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до сьомого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- ліцензування та акредитації освітньої програми, інспектування освітньо-наукової діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг та термін навчання магістрів;
- загальні компетенції;
- професійні компетентності за спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;

Освітньо-професійна програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-наукової програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі ступеня магістра, які навчаються в ДВНЗ «УжНУ»;
- викладачі ДВНЗ «УжНУ», які здійснюють підготовку магістрів зі спеціальності 035.038 «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно). Перша мова – чеська»;
- Екзаменаційна комісія зі спеціальності;

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри ДВНЗ «УжНУ», що здійснюють підготовку фахівців ступеня магістр спеціальності 035.038 «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)», спеціалізації – «Чеська мова та література».

Нормативні посилання. Освітньо-професійна програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37, 38.
2. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с.
5. Сучасні підходи до побудови освітніх програм: Методичні матеріали / Укладачі: Холін Ю. В., Кравцов С. О., Маркова Т. О. – Харків, 2014. – 36 с.
6. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія /Ю.М. Рашкевич. – Львів: вид-во Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
7. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

2.ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ .

Мета програми. Основною метою сучасної освіти за спеціальністю 035.038 «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)», спеціалізації – «Чеська мова і література» є підготувати фахівців з питань забезпечення в широкому плані навчання чеської мови та літератури, використання теоретичних знань і практичних вмінь у перекладацькій діяльності.

Основні сфери використання магістра філології – освітня, наукова, культурна та соціальна галузі: навчально-виховні дошкільні заклади, загальноосвітні школи I-III ступенів, ліцеї, гімназії, коледжі, спеціальні і вищі навчальні заклади усіх рівнів, громадські та дослідницькі установи різного рівня, професійно-технічні училища, а також наукові, архівні, видавничі, інформаційні (радіо, телебачення, преса), музейні, мистецькі та інші заклади, перекладацька діяльність.

Діяльність *магістра філології* передбачає знання загальних засад організаційної роботи у навчально-виховних закладах різного типу, адміністративних, наукових, громадських та інших установах.

Обсяг програми: 90 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання – 1 рік і 4 місяців

Результати навчання (компетентності), якими має володіти здобувач вищої освіти.

Важливим елементом освітньо-професійної програми підготовки магістра філології є досягнення здобувачами другого рівня вищої освіти запланованих результатів навчання шляхом засвоєння відповідних модулів (навчальних дисциплін та практик).

Формулювання програмних результатів навчання здійснюється відповідно до ключових загальних та професійних (предметних) компетентностей.

Процес вивчення навчальних дисциплін спрямований на формування таких компетентностей:

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів **(ЗК-1)**;
- знання і розуміння предметної галузі та розуміння професії; основних компетентностей, базових мовознавчих та літературознавчих понять **(ЗК-2)**;
- здатність спілкуватися державною мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення **(ЗК-3)**;
- здатність вчитися і бути сучасно навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації **(ЗК-4)**;
- здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології **(ЗК-5)**;
- здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення **(ЗК-6)**;
- здатність працювати у команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом, подібні навички, що демонструють здатність до врахування строгих вимог дисципліни, планування та управління часом **(ЗК-7)**;
- вміння спілкуватися із нефахівцями, володіти навичками викладання **(ЗК-8)**;
- здатність спілкуватися іноземною мовою **(ЗК-9)**;
- здатність приймати обґрунтовані рішення **(ЗК-10)**.

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ПК):

- володіти глибокими знаннями з чеського мовознавства та здатність їх чітко застосовувати до вирішення проблем **(ПК-1)**;
- володіти глибокими знаннями з чеського літературознавства та здатність їх чітко застосовувати до вирішення проблем **(ПК-2)**;
- аналізувати мовні явища у їхньому взаємозв'язку і взаємозалежності та орієнтуватися в новітніх галузях мовознавства **(ПК-3)**;
- використовувати досягнення сучасної лінгвістики для розв'язання мовних питань, володіти методологічними засадами сучасного мовознавства **(ПК-4)**;
- використовувати знання про літературознавчу науку як галузь філології **(ПК-5)**;
- користуватися прийомами літературно-критичного аналізу, реферування, навичками літературно-критичного мислення; уміння виявляти актуальні літературознавчі проблеми **(ПК-6)**;
- здатність сприймати літературний процес в контексті суспільного й культурного розвитку **(ПК-7)**;
- втілювати в повсякденну практику суму лінгвістичних та екстралінгвальних знань, володіти правильним і логічно осмисленим мовленням **(ПК-8)**;

- на конкретному матеріалі аналізувати ефективність ведення міжкультурного спілкування та форм його організації **(ПК-9)**;
- організовувати процес наукових досліджень, проводити наукові експерименти, вміння аналізувати і вирішувати дискусійні наукові проблеми **(ПК-10)**;
- вміти представляти результати наукових досліджень з чеського мовознавства та чеського літературознавства; здатність фіксувати інновації на основі лінгвістичного аналізу мовних явищ; уміння виявляти актуальні літературознавчі проблеми **(ПК-11)**;
- спілкуватися чеською мовою (з дотриманням усіх фонетичних, лексико-стилістичних, граматичних норм) у різних ситуаціях професійного спілкування **(ПК-12)**;
- здійснювати переклад з чеської мови на українську текстів різного стилю як різновид комунікативної діяльності в процесі опосередкованої міжкультурної комунікації **(ПК-13)**.

Перелік нормативних модулів (навчальних дисциплін і практик) наведений у додатку 1.

Система атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів другого рівня вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам освітньої програми здійснюється Екзаменаційною комісією із зазначеної спеціальності після виконання студентами у повному обсязі навчального плану.

Атестація студентів, які навчалися за програмою підготовки магістрів здійснюється на підставі оцінки рівня знань, умінь та навичок випускників у формі захисту магістерської кваліфікаційної роботи (згідно зі спеціалізацією).

Програмні результати навчання

- Здатність продемонструвати знання та розуміння основного комплексу знань за навчальною програмою. Рівень знань цих основ повинен бути рівнем, необхідним для роботи в традиційних сферах застосування.
- Здатність демонструвати належний рівень володіння основними поняттями, концепціями і фактами сучасного мовознавства та літературознавства, вільно оперувати мовознавчим та літературознавчим матеріалом.
- Здатність розуміння основних функцій та законів розвитку мови як суспільного явища, структурно-системної організації мови, функціонального навантаження її одиниць, їх синтагматичні та парадигматичні відношення.
- Здатність демонструвати знання та розуміння розділів чеського мовознавства та літературознавства, знання внутрішньої структури і норм чеської мови та її історії.
- Здатність аналізувати мовні явища у їхньому взаємозв'язку і

взаємозалежності.

- Здатність знати основні напрямки розвитку сучасної лінгвістичної науки, історію лінгвістичних учень, актуальні проблеми сучасної богемістики.
- Здатність глибокого опанування мовознавчою та літературознавчою термінологією, докладної обізнаності з джерелами наукової літератури, вміння добувати найрізноманітнішу інформацію самостійно.
- Здатність знати основні тенденції розвитку і своєрідності літературного процесу, змісту естетичних теорій, методів, напрямів, стилів та жанрів.
- Здатність аналізувати ідейно-художній зміст літературних творів і творчості письменників у контексті актуальних вимог сучасного літературознавства.
- Здатність досконалого володіння однією з іноземних мов, знаннями основ другої слов'янської, латинської та старослов'янської мов.
- Здатність володіння методикою майстерного викладання чеської мови, та чеської літератури в загальноосвітніх, середніх спеціальних школах та вищих навчальних закладах, методикою виховної роботи, технологією організації творчої діяльності учнівського та студентського колективу.
- Здатність користуватися різними методами наукового дослідження мовного та літературного матеріалу.
- Здатність робити висновки на основі аналізу конкретних наукових досліджень, літературних творів, беручи до уваги різні наукові погляди та літературні і мовознавчі явища.
- Здатність використовувати в своїй діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.
- Здатність бути переконаним у їх соціальній доцільності й корисності своїх професійних знань, вміти компетентно застосовувати їх у своїй професійній діяльності.
- Здатність спілкуватися чеською мовою (з дотриманням усіх фонетичних, лексико-стилістичних, граматичних норм) у різних ситуаціях професійного спілкування.
- Здатність використовувати досягнення сучасної лінгвістики для розв'язання мовних питань.
- Здійснювати письмовий переклад з чеської мови на українську текстів різного стилю як різновид комунікативної діяльності в процесі опосередкованої міжкулькурної комунікації.
- Здатність здійснювати усний синхронний та послідовний переклади.
- Здатність на конкретному матеріалі аналізувати ефективність ведення міжкультурного спілкування та форм його організації
- Здатність здійснювати процес усної та письмової комунікації у різних галузях господарства, освіти, науки і культури.

1. Перелік модулів (навчальних дисциплін і практик) циклу загальної підготовки

| Шифр | Назва навчальної дисципліни | Кількість кредитів | Формування компетентностей | | Очікувані результати |
|---|-----------------------------|--------------------|----------------------------|-----------------|---|
| | | | Загальні | Предметні | |
| 1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ | | | | | |
| 1.1. Цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки | | | | | |
| ННД 1.1.01. | Ділова українська мова | 3 | ЗК-3; ЗК-4; ЗК-7; | ПК-3; ПК-12; | За умови успішного вивчення модуля студенти здатні: розпізнавати норми сучасної української літературної мови, відповідно до норм правильно висловлювати свою думку; застосовувати особливості усної і писемної форм мовлення у професійній діяльності; доречно поєднувати вербальні та невербальні засоби спілкування; демонструвати знання правил мовленнєвого етикету в різних етикетних комунікативних ситуаціях; послуговуватися лексикографічними джерелами та іншою допоміжною додатковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури; визначати типи документів за різними класифікаційними ознаками; складати і редагувати тексти документів, дотримуючись вимог культури писемного мовлення; аналізувати правові терміни нормативно-правових актів з погляду їхньої доречності, відповідності правовим поняттям; демонструвати навички оперування фаховою термінологією, редагування, корегування та перекладу наукових текстів. |
| 1.2. Дисципліни фундаментальної підготовки | | | | | |

| | | | | | |
|-------------|--|---|-------------------------|-------------------------|--|
| ННД 1.2.01. | Актуальні проблеми сучасної чеської літератури | 4 | ЗК-2; ЗК-3; ЗК-7; | ПК-3; ПК-5; ПК-6; | <p>Знання з предметної галузі включають: Основні напрями та течії новітньої чеської літератури; - фундаментальні праці з історії та теорії чеської літератури межі ХХ- ХХІ століть; твори визнаних письменників сучасної чеської літератури; визначення поняття «постмодернізм», його ознаки, ілюструвати його текстовими прикладами; особливості художнього переходу від модернізму до постмодернізму; факти життя і творчості сучасних чеських письменників.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: ключові поняття сучасного літературознавства: принципи прози, метатекст, концептуалізм, трансметареалізм, постреалізм, постмодернізм, «чорний гумор», інтелектуальний роман, інтертекстуальність, авторська маска, архетип, алюзія, деконструктивізм, дискурс, герменевтика, інтерпретація, колаж, «масова література», «жіноча проза», метаповідання, міфопоетика, міфологема, нарратологія, нарратор, парадигма, фемінізм, феноменологія, філософема, хронотоп.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: розкрити зміну світоглядних та естетичних засад у чеській літературі ХХ-ХХІ століть; усвідомлено використовувати в аналізі твору сучасні методологічні та методичні принципи; - інтерпретувати принципи новітньої прози в теоретичному та практичному аспектах; виявляти в літературних творах ознаки і взаємодію різних художніх напрямів, течій, родів, жанрів, тенденцій, стилів; визначати у творах сучасних чеських письменників провідні проблеми, теми, мотиви, а також особливості розвитку сюжету, композиції, художнього простору і часу; характеризувати художні образи, засоби їх створення; аналізувати твори у єдності змісту і форми; встановлювати явища інтертекстуальності та неоміфологізму у творах сучасних чеських письменників</p> |
| ННД 1.2.02. | Загальне мовознавство | 3 | ЗК-3; ЗК-7; | ПК-3; ПК-4; ПК-7; | <p>Знання з предметної галузі включають: Місце мовознавства в системі інших наук про мову. Сутність мови. Знакову природу мови. Системний характер мови. Типологію знаків, їх структура. Розуміє співвідношення мови і свідомості. Мови і мислення. Роль мови у процесі пізнання. Мову і мовлення. Типологію мовних і мовленнєвих стилів. Мову і суспільство. Соціолінгвістика. Соціальна диференціація мови. Літературна мова. Поняття норми. Мова як історичне явище. Синхронія і діахронія. Причини мовних змін. Знає методи дослідження мови. Вихідні прийоми наукового аналізу мовного матеріалу. Описовий метод. Порівняльно-історичний метод. Метод лінгвогеографії. Зіставний метод. Типологічний метод. Метод мовних універсалій. Структурні методи і методики. Соціолінгвістичний метод. Метод культурно-історичної інтерпретації. Усвідомлює</p> |

| | | | | | |
|-------------|--------------------------------------|---|-----------------|----------------|--|
| | | | | | <p>історію Лінгвістичних учень. Розвиток мовознавства у давній Індії та античному світі. Розвиток мовознавства у середні віки та епоху Відродження. Мовознавство XII-XVIII ст. Виникнення порівняльно-історичного мовознавства (Ф.Бопп, Р.Пасо, О.Х.Востоков). Виникнення і розвиток славістики. Філософію мови В.фон Гумбольдта. Лінгвістичну концепцію А.Шлейхера. Компаративістику 2-ої половини XIX ст. Логічний та психологічний напрями в мовознавстві XIX ст. (Г.Штейнталь, О.Потебня). Молодограматизм. Соціологію мови і неограматизм. Казанську та Московську лінгвістичні школи. Лінгвістичне вчення Ф. де Сосюра. Розвиток мовознавства у XX ст. Функціональну лінгвістику. Структуралізм. Радянське мовознавство. Знає основні напрямки сучасного мовознавства.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: сутність мови та її функції в суспільстві; співвідношення між мовою і мовленням, мовою і мисленням; основні методи лінгвістичного аналізу; зміст основних лінгвістичних шкіл, напрямків і підходів до вивчення мови в історичній перспективі; системно-знакову природу мови; соціальну і функціональну диференціацію мови; сутність історичної зміни мови в процесі її розвитку.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: пояснити системність мови і її особливий статус серед знакових систем; пояснити співвідношення між мовою і мовленням, мовою і мисленням; охарактеризувати особливості взаємовпливу мови та суспільства; дати соціально-лінгвістичну й функціональну характеристику мовним явищам; пояснити співвідношення динамізму і стабільності мовної системи у процесі її еволюції; користуватися основними методами та прийомами лінгвістичного аналізу у власних наукових дослідженнях; уміти використовувати у своїй діяльності здобутки мовознавчої науки.</p> |
| ННД 1.2.03. | Теорія літератури та основи естетики | 3 | ЗК-2; ЗК-10; | ПК-6; ПК-9; | <p>Знання з предметної галузі включають: Предмет та завдання курсу, теорію літератури як відкритої наукової дисципліни, огляд розвитку літературознавчої думки. Початки літературознавства і естетики. Зародження літературознавства та естетики в стародавньому Китаї та Індії. Проблеми теорії літератури в епоху античності, середні віки та в епоху відродження. Естетика бароко і класицизму. Вчення Лессінга про два типи мистецтва: динамічний та статичний. “Поетичне мистецтво Н.Буало”. Вчення І.Канта та романтиків про генія і корективи до нього. Засвоєння та розвиток естетики Г.Гегеля представниками російської демократичної думки. Основні напрямки зарубіжного літературознавства XIX-XX ст. Академічні школи у російському літературознавстві XIX-XX ст. Новітні напрями та течії в літературознавстві. Зародження та розвиток російського</p> |

| | | | | | |
|-------------|------------------------|---|--|-------------------------|---|
| | | | | | <p>літературознавства. Російське літературознавство ХХ століття: здобутки та втрати. Специфіку літератури як виду мистецтва. Літературно-художня творчість. Художній образ як форма відображення дійсності у мистецтві. Літературний твір як художня цілісність та як складова культурно-художнього процесу. Поетика літературного твору. Психологія літературної творчості. Сучасні концепції психології творчості. Форми вираження змісту і форми розвитку літератури. З історії вивчення родів і жанрів літератури. Художній метод. Індивідуальний стиль. Типи відображення життя та їх реалізація в художніх напрямках. Літературний процес та його закономірності. Внутрішні фактори розвитку літературного процесу. Види художньої взаємодії. Історія вивчення теорії мистецтва.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: базові поняття теорії літератури, що складають концептуальну основу курсу; специфічні особливості літератури як виду мистецтва; властивості образності як основного засобу відображення дійсності; специфіку типів творчості; основні етапи вивчення теорії мистецтв; положення праць вчених, які опрацьовували проблеми теорії літератури; особливості літературного процесу та його закономірності; специфіку літературних родів та жанрів; особливості літературного твору як художнього цілого; ідеалістичні та матеріалістичні концепції психології творчості; біографії та праці видатних вчених-літературознавців; основні тенденції розвитку теорії літератури на сучасному етапі.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: вільно користуватися системою знань з теорії літератури; пояснювати специфіку художнього тексту, вказувати на його відмінності від наукового та документального текстів; розрізняти епічні, ліричні, ліро-епічні та драматичні твори; визначати ідейно-художню роль елементів сюжету, композиції; виявляти в тексті ідейно-художню роль зображально-виражальних засобів мови, художніх деталей; показувати художню значущість часової та просторової структури твору; аналізувати систему образів у літературному творі; виявляти втілення прихованого діалогу, ремінісценцій, цитування, “чужого слова” у художньому тексті; аналізувати авторське ставлення до зображуваного у всіх компонентах художнього твору; зіставляти полемічні погляди, доводити свою думку.</p> |
| ННД 1.2.04. | Третя слов'янська мова | 4 | ЗК – 1; ЗК – 3; ЗК – 4; ЗК – 5; | ПК-3; ПК-4; ПК-8; | <p>Знання з предметної галузі включають: Фонетика, фонологія, орфоепія, графіка, орфографія третьої слов'янської мови. Характер наголосу. Комбінаторні і позиційні чергування звуків. Лексика третьої слов'янської мови як система та її специфіка. Основні парадигматичні класи. Стилїстичні шари лексики. Походження лексики. Соціальні та територіальні</p> |

| | | | | |
|--|--|--|--|---|
| | | | | <p>діалекти. Диференціація лексики з хронологічного погляду. Фразеологія. Лексикографія. Словотвір і морфеміка. Види морфем третьої мови. Класифікація морфем за різними ознаками. Парадигматика морфем. Основа та її види. Зміни в морфемній структурі слова. Поняття мотивованості та членування основи. Види формально-семантичних відношень між твірною та похідною основами. Історичні зміни у складі слова. Типи граматичних категорій мови. Частини мови. Специфіка іменних граматичних категорій. Граматичні категорії російського дієслова.</p> <p>Прислівник: лексико-граматичні ознаки; розряди за словотворчою структурою, способом номінації, лексичним значенням. Слова категорії стану і модальні слова як особливі частини мови. Службові слова. Перехідні явища у системі частин мови. Синтаксис. Типологія синтаксичних зв'язків. Синтаксичні одиниці – словосполучення, просте речення, складне речення.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: базові поняття лексикології, лексикографії, фразеології, що складають їх концептуальну основу; основні парадигматичні групи лексики; основні філологічні словники мови; тенденції розвитку лексико-семантичної системи третьої слов'янської мови; основи фонетики, фонології, орфоепії, графіки, орфографії; комбінаторні та позиційні чергування; основні закономірності та тенденції розвитку орфоепічних норм; принципи та основні правила орфографії; специфіку її морфології на фоні інших слов'янських мов, які вивчав та знає студент-богеміст; поняття синтетичної та аналітичної будови мови та їх співвідношення у граматиці; основні тенденції розвитку морфологічної системи; основні способи словотвору самостійних частин мови; базові поняття синтаксису, що складають його концептуальну основу; будову синтаксичної одиниці.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: зіставляти елементи лексико-семантичної системи третьої слов'янської мови з чеською та українською; користуватися лексичним та фразеологічним мінімумом третьої слов'янської мови у власній мовленнєвій діяльності; користуватися різними типами філологічних словників; вільно користуватися системою знань з фонетики, фонології, орфоепії, графіки, орфографії на практиці; визначати та виправляти помилки у вимові у відповідності до норм орфоепії; користуватися орфоепічними та орфографічними словниками різних типів; вільно користуватися системою знань з морфології; систематизувати і пояснювати факти морфології третьої слов'янської мови на тлі інших слов'янських; зіставляти фрагменти морфологічних систем третьої слов'янської та чеської мов; виділяти граматичні форми слова, визначати засоби вираження граматичного значення у певній граматичній формі; будувати</p> |
|--|--|--|--|---|

| | | | | | |
|-------------|---|---|---|---|--|
| | | | | | морфологічну парадигму та визначати її різновид; виділяти елементи значень словоформи; зіставляти одиниці словотвірного рівня третьої слов'янської та і чеської мов; систематизувати і пояснювати факти синтаксичної системи третьої слов'янської мови. |
| ННД 1.2.05. | Теорія і методологія мовознавчих та літературознавчих дисциплін | 4 | ЗК – 1; ЗК – 2; ЗК – 3; ЗК – 4; ЗК – 5; | ПК – 1; ПК – 2; ПК – 3; ПК – 4; ПК – 5; ПК- 6; ПК- 7; | <p>Знання з предметної галузі включають: Методологію у лінгвістиці. Зв'язок мовознавчої методології з філософією, естетикою, культурою, ідеологією, історією, соціологією. Методи і методики сучасної лінгвістики. Роль класифікаторів у мовному картуванні об'єктивної дійсності. Проблему мовної картини світу в лінгвістиці. Багаторівневе членування мовної картини світу у різних мовах світу: схожість і відмінність. Проблему мовної інтерпретації істинності і помилковості повідомлень. Фрейм як компонент мовної актуалізації. Модус оцінювання в структуруванні мовних форм. Семантико-прагматична опозиція події та факту як основних категорій мовного виявлення. Прагматика мовних одиниць. Співвідношення функціонально-семантичного і когнітивно-прагматичного аспектів у змісті слів і морфем різних мов. Роль і значення наукової методології у вивченні курсу словацької мови у самостійній науково-дослідній роботі магістранта. Наукові школи словацького мовознавства. Досягнення і недоліки порівняльно-історичного мовознавства. Можливості типологічного дослідження мов. Синхронія і діахронія в мовознавстві кінця ХХ – початку ХХІ століття. Досягнення і недоліки структуралізму. Об'єктивне оцінювання творчого внеску в когнітивне мовознавство адептів теорії мовної відносності і неогумбольдтіанства. Сучасні теорії глоттогенезу. Проблема асоціативної граматики і навчання мові. Лінгвістика в науковій парадигмі ХХІ століття. Основні напрями сучасних лінгвістичних досліджень.</p> <p>Розуміти характеристику досліджень з проблем методології і методики літературознавства. Історію зародження й функціонування найвідоміших і найпоширеніших літературознавчих методів (культурно-історичного, компаративізму, структуралізму, психологічного, соціологічного, герменевтики та ін.). Зв'язок літературознавчої методології з філософією, естетикою, історією, соціологією, теорією літератури. Питання про методологію літературної критики.</p> <p>Роль і значення наукової методології у вивченні курсу історії словацької та світової літератури та у самостійній науково-дослідницькій роботі студента-магістранта. Наукові школи словацького, українського та світового літературознавства. Методологія словацької критики та літературознавства доби романтизму і реалізму. Теоретико-методологічні засади праць провідних вчених-літературознавців. Обґрунтування естетизму як основи літературознавчої</p> |

| | | | | |
|--|--|--|--|---|
| | | | | <p>методології словацького модернізму. Соціологічний метод у словацькому літературознавстві 30-80-х років. Явище вульгарного соціологізму, його наукова неспроможність. Методологічні школи новітнього зарубіжного літературознавства та їх певний вплив на вчених Чехії та України (психоаналіз, неоміфологізм, постструктуралізм, деконструктивізм, феміністична школа). Здобутки методології чеського літературознавства.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: змiст наукових парадигм лiнгвiстики; методологiчні принципи i методи сучасної лiнгвiстики; найновiшi лiнгвiстичнi концепцiї, напрями та школи; найвiдомiшi i найвiрогiднiшi концепцiї походження мови; зв'язки i взаємодiю мови з явищами духовного життя суспiльства, культурою, iдеологiєю, фiлософiєю, естетикою, соціологiєю та iн.; сучаснi лiнгвiстичнi теорiї функцiонування мови в суспiльствi; особливостi рiзних наукових шкiл, їх методологiчні концепцiї; прагматичний потенцiал мовних одиниць i форм; iдiосинкретизм мовних форм нацiональних мов на вербально-семантичному рiвнi; антропоцентричнiсть системної органiзацiї нацiональних мов; основнi досягнення сучасної лiнгвiстики.</p> <p>Науковi школи, якi функцiонували в чеському та українському лiтературознавствi у ХІХ-ХХ ст.; сутнiсть, головнi ознаки, методологiчні принципи наукових шкiл та їх роль у вивченнi лiтературного процесу; найновiшi працi чеських, українських та зарубiжних лiтературознавцiв, їх внесок у розвиток сучасного лiтературознавства; методологiчні принципи i методи сучасного лiтературознавства.</p> <p>До практичних вминь та навичок входять: аналiзувати причини змiни наукових парадигм; здiйснювати лiнгвiстичний аналіз у руслi сучасної наукової методологiї; враховувати та використовувати результати сучасних лiнгвiстичних напрямкiв, поглядiв i т.п. у своїй iндивiдуальнiй науково-дослiднiй роботi; поєднувати при виконаннi наукових дослiджень рiзнi прийоми, методи i методики; обирати найоптимальнiшi науковi методи при виконаннi власної дослiдницької роботи; бачити сутнiсть наукової проблеми у сучаснiй науково-теоретичнiй парадигмi та парадигмах лiнгвiстики; аргументовано i науково достовiрно викладати власнi теоретичнi положення, грамотно використовувати необхiднi лiнгвiстичнi методи у вирiшеннi теоретичних та практичних завдань; бачити новi перспективи i ракурси вже дослiджених питань i проблем лiнгвiстичної теорiї i практики; прогнозувати новi тенденцiї i перспективи дослiджуваних лiнгвiстичних проблем.</p> <p>Обрати найоптимальнiший науковий метод у своїй дослiдницькiй роботi; поєднувати в процесi наукової роботи прийоми рiзних методiв; аналізувати художнi тексти у</p> |
|--|--|--|--|---|

| | | | | | |
|-------------|--|-----|--|--|---|
| | | | | | контексті сучасної наукової методології; аргументовано і науково достовірно викладати власні теоретичні положення, бачити їх перспективи і ракурс вже вивчених чи досліджуваних питань літературознавчої теорії і практики. |
| ННД 1.2.06. | Методика викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін | 4,5 | ЗК – 1; ЗК – 3; ЗК – 4; ЗК – 5; | ПК – 1; ПК – 2; ПК – 3; ПК – 4; ПК- 5; ПК- 6; ПК- 7; | <p>Знання з предметної галузі включають: Педагогічний процес у вищій школі. Освіта в сучасній Україні. Болонський процес і освіта в Україні. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Контроль успішності студента. Дидактичні технології викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін у вищій школі. Технологія дистанційного навчання мовознавчих та літературознавчих дисциплін. Технологія модульного навчання. Види і стилі викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін. Догматичне навчання. Пояснювально-ілюстративне навчання. Проблемне навчання. Програмоване навчання. Репродуктивний стиль навчання. Творчий стиль навчання. Класифікація методів і форм викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін у вищій школі. Загальна характеристика форм організації викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін у вищій школі. Лекція у вищій школі. Роль лекції у вищій школі. Сутність, дидактична мета і загальна будова лекційного заняття з мовознавчих та літературознавчих дисциплін. Методика організації та проведення практичних, лабораторних і семінарських мовознавчих та літературознавчих занять у вищій школі. Методика організації та проведення індивідуальних занять, консультації, колоквиуму. Ділові ігри. Інтелектуальні лінгвістичні ігри. Самостійна робота студентів над мовознавчими та літературознавчими дисциплінами та її методика. Методика самостійної підготовки студента до модульного контролю над засвоєнням дисциплін мовознавчого та літературознавчого циклу, підготовка до заліків та іспитів. Методика самостійного здобуття знань з мовознавчої та літературознавчої навчальної і наукової літератури та інтернету. Поняття контролю навчальної діяльності студентів: функції, принципи організації, види та форми. Контроль та оцінка. Види та форми контролю. Оцінка й оцінювання у вищій школі, засоби діагностики засвоєння мовознавчого та літературознавчого матеріалу.</p> <p>Когнітивні компетентності включають:</p> |

| | | | | | |
|---|---------------------------|------|---|--|--|
| | | | | | <p>кредитно-модульне системі організації навчального процесу; технології викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін у вищій школі; форми організації викладання мовознавчих та літературознавчих дисциплін; принципи дистанційного навчання мовознавчих та літературознавчих дисциплін; сутність, дидактичну мету і загальну будову лекційного заняття з мовознавчих та літературознавчих дисциплін; методику організації та проведення практичних, лабораторних і семінарських занять мовознавчих та літературознавчих дисциплін у вищій школі; методику організації та проведення індивідуальних занять, консультації, колоквиуму; методику організації самостійної роботи студентів; оцінки й оцінювання у вищій школі, засоби діагностики засвоєння мовознавчого та літературознавчого матеріалу.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: створити робочу програму мовознавчої та літературознавчої дисципліни; скласти план лекції з фахової мовознавчої та літературознавчої дисципліни; спланувати і провести практичне заняття з сучасної чеської мови та літератури; розробити методичні вказівки для проведення семінарського або практичного заняття з сучасної чеської мови та літератури; розробити план самостійної роботи студента з конкретної фахової мовознавчої та літературознавчої дисципліни.</p> |
| 1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки | | | | | |
| ННД 1.3.01. | Науково-дослідна практика | 10,5 | ЗК – 1; ЗК – 3; ЗК – 4; ЗК – 5; ЗК – 6; | ПК-1; ПК-3; ПК-4; ПК-5; ПК-6; ПК-8; ПК-10; ПК-11; | <p>Знання з предметної області включають: загальну методологію наукових досліджень; конкретні науково-дослідницькі методи та їх структуру; методологію, методи, методики та прийоми лінгвістичних досліджень; специфіку синхронного та діахронного описів мови. Методи і методики лінгвістичного та літературознавчого аналізу; сучасну методологію наукового дослідження щодо мовного та літературного матеріалу, принципи систематизації; логіку наукового дослідження, предмета, мети завдань, методів.</p> <p>Когнітивні компетенції включають: організувати, кваліфіковано провести та представити наукові дослідження у галузі лінгвістики, літературознавства та дидактики викладання; застосовувати в практичній діяльності різні методи і методики лінгвістичного та літературознавчого аналізу; користуватися різними методами і методиками наукового дослідження мовного та літературного матеріалу із застосуванням сучасної методології; планувати свою науково-дослідницьку діяльність, обираючи оптимальні форми для її найкращого здійснення; аналізувати й оцінювати стан вивчення наукових проблем;</p> |

| | | | | |
|-------------|----------------------|---|-------------------------|---|
| | | | | <p>будувати гіпотезу власного дослідження; аргументовано і науково достовірно викладати власні теоретичні положення, бачити їх перспективи і ракурс вже вивчених чи досліджуваних питань літературознавчої чи мовознавчої теорії і практики.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: вільно орієнтуватися у довідковій мовознавчій та літературознавчій літературі, в каталогах; використовувати у своїй діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію та ін.; самостійно добирати літературу до індивідуальних тем та завдань; використовувати сучасні електронні мережі з метою ефективної комунікації; укладати картотеки наукової та методичної літератури; писати стислі й розгорнуті тези, статті, рецензії та анотації на навчальну та наукову літературу, реферувати наукові праці; виступати з доповідями, повідомленнями на науково-практичних зібраннях різних рівнів; організувати і провести наукову конференцію (семінар) з актуальної наукової проблеми, презентацію наукового видання тощо; застосовувати одержані знання з історії та теорії лінгвістики у власній дослідницькій діяльності, проводити під опікою наукового керівника лінгвістичний аналіз із використанням найновіших методів і прийомів, аргументувати свою концепцію і власні висновки, брати участь у наукових дискусіях; володіти: метамовою лінгвістики, навичками самостійного аналізу мовного/мовленнєвого матеріалу, реферування, узагальнення та коментування результатів наукових досліджень інших учених, методиками пошуку в інтернеті необхідної інформації; уміти науково пояснювати будь-яке літературне явище; давати літературному тексту (явищу) фахову оцінку.</p> |
| ННД 1.3.02. | Педагогічна практика | 9 | ЗК-4; ЗК-5; ЗК-6; | <p>ПК-1; ПК-8; ПК-9; ПК-12; ПК-13;</p> <p>Знання з предметної галузі включають: проведення загальних організаційних зборів студентів; оформлення документації щодо проходження практики; ознайомлення з навчальними програмами філологічних дисциплін; розробка індивідуального графіку проведення навчальних занять; відвідування занять вчителів; відвідування занять однокурсників; підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення; самостійне проведення занять студентом; проведення відкритих занять і самоаналіз роботи студента; обговорення результатів проведення відкритих занять; підготовка звіту за результатами проходження практики; захист звіту за результатами проходження практики.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: знання і розуміння методів, прийомів, форм роботи під час навчальних занять; здатність застосовувати навички виховної роботи із учнями; здатність до планування</p> |

| | | | | |
|-------------|-----------------------------|-----|---|---|
| | | | | <p>навчальної роботи з урахуванням умов конкретного навчального заняття; знання і розуміння позаурочної роботи, її планування та розробка; здатність організації навчального процесу, прийомів і методів навчання, спрямованих на активізацію роботи учня; здатність виконання освітніх, виховних і розвиваючих функцій контролю у навчання; здатність підібрати та виготовити наочний матеріал, необхідний для роботи з певної теми заняття.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: вміння проводити заняття різних типів із застосуванням різноманітних форм організації навчального процесу, прийомів і методів навчання, спрямованих на активізацію роботи учнів; вміння організувати навчальну діяльність учнів; вміння правильно використовувати навички для оцінки знань учнів; аналіз і самоаналіз проведеного заняття; вміння розробки наочного та дидактичного матеріалів; використання технічних засобів у процесі навчання; вміння розробляти план-конспект уроку та плани виховних заходів; вміння ефективно використовувати різні методичні прийоми, форми та засоби навчання, що активізують пізнавальну діяльність учнів.</p> |
| ННД 1.3.03. | Педагогічна практика у вузі | 7,5 | ЗК-1; ЗК-3; ЗК-4; ЗК-5; ЗК-9; | <p>ПК-1; ПК-2; ПК-6; ПК-8; ПК-12;</p> <p>Знання з предметної галузі включають: проведення загальних організаційних зборів студентів; оформлення документації щодо проходження практики; ознайомлення з навчальними програмами філологічних дисциплін; розробка індивідуального графіку проведення навчальних занять; відвідування занять вчителів; відвідування занять однокурсників; підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення; самостійне проведення занять студентом; проведення відкритих занять і самоаналіз роботи студента; обговорення результатів проведення відкритих занять; підготовка звіту за результатами проходження практики; захист звіту за результатами проходження практики.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: знання і розуміння методів, прийомів, форм роботи під час навчальних занять; здатність застосовувати навички виховної роботи із учнями; здатність до планування навчальної роботи з урахуванням умов конкретного навчального заняття; знання і розуміння позаурочної роботи, її планування та розробка; здатність організації навчального процесу, прийомів і методів навчання, спрямованих на активізацію роботи учня; здатність виконання освітніх, виховних і розвиваючих функцій контролю у навчання; здатність підібрати та виготовити наочний матеріал, необхідний для роботи з певної теми заняття.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять:</p> |

| | | | | | |
|--|---|------|-------------------------|---|--|
| | | | | | <p>вміння проводити заняття різних типів із застосуванням різноманітних форм організації навчального процесу, прийомів і методів навчання, спрямованих на активізацію роботи учнів; вміння організувати навчальну діяльність учнів; вміння правильно використовувати навички для оцінки знань учнів; аналіз і самоаналіз проведеного заняття; вміння розробки наочного та дидактичного матеріалів; використання технічних засобів у процесі навчання; вміння розробляти план-конспект уроку та плани виховних заходів; вміння ефективно використовувати різні методичні прийоми, форми та засоби навчання, що активізують пізнавальну діяльність учнів.</p> |
| ННД 1.3.04. | Виконання магістерської роботи із захистом в ЕК | 16,5 | ЗК-3; ЗК-4; ЗК-5; | ПК-1; ПК-2; ПК-3; ПК-4; ПК-5; | <p>Виконання магістерської кваліфікаційної роботи передбачає: поглиблення, розширення та систематизацію теоретичних знань і практичних навичок, отриманих за весь період навчання; оволодіння методами і методиками ведення дослідницької роботи у сфері мовознавчих та літературознавчих дисциплін; розвиток навичок використання основних видів програмного забезпечення: текстових редакторів та програм статистичної обробки інформації; удосконалення навичок самостійного опанування новими знаннями, критичну оцінку набутого досвіду з позицій найсучасніших досягнень філологічних наук; підготовленість студента до самостійного аналізу та викладу матеріалу.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: Магістерська кваліфікаційна робота з мовознавства або літературознавства – серйозне й самостійне наукове дослідження на актуальну тему, що характеризується новизною, зрілістю, глибокою обізнаністю автора в науковій проблемі, самостійністю й критичністю аналізу, обширністю фактичного матеріалу і солідністю науково-теоретичного його обґрунтування. У магістерській кваліфікаційній роботі випускник повинен засвідчити, що він опанував необхідними теоретичними знаннями та вмінням їх практичного застосування в конкретних умовах, методами та методиками ведення науково-дослідницької роботи. Своїм формулюванням, емпіричним обґрунтуванням та рівнем виконання магістерська кваліфікаційна робота йде в руслі кандидатської дисертації і становить її важливий компонент.</p> |
| <p>2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА 2.1. Дисципліни професійної та практичної підготовки</p> | | | | | |
| ДВВС 2.1.01.1 | Чеська пунктуація | 3 | ЗК-4 | ПК-1; | Знання з предметної області включають: |

| | | | | | |
|---------------|---------------------|---|----------------|------------------|---|
| | | | | ПК-12; ПК-13; | <p>Tečka. Čárka. Věta jednoduchá. (Čárky ve větě jednoduché: přívlastek, přístavek Čárky ve větě jednoduché: několikanásobné větné členy Čárky ve větě jednoduché: a, nebo). Čárka. Souvětí (Čárky v souvětí souřadném, Čárky v souvětí podřadném Čárky v souvětí: vložené věty vedlejší Čárky v souvětí s více větami Čárky v souvětí: speciální případy). Středník. Otazník. Vykřičník. Dvojtečka. Uvozovky. Pomlčka. Tři tečky, výpustka. Závorky. Odsuvník, apostrof. Spojovník, divis, spojovací čárka.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: здатність ідентифікувати пунктограму в усному та писемному мовленні; здатність пояснити їхню зумовленість принципами чеського правопису; здатність формулювати і застосовувати правила, ілюструючи їх власними прикладами.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: вміння вільно та гнучко застосовувати правила пунктуації на письмі; вміння правильно застосовувати розділові знаки у реченнях, що зумовлено формою, структурою, змістом та емоційним забарвленням тексту.</p> |
| ДВС 2.1.01.2. | Зіставний синтаксис | 3 | ЗК-1; ЗК-2; | ПК-9; ПК-13; | <p>Знання з предметної галузі включають: передумовою засвоєння знань з цієї дисципліни слугують глибокі знання з нормативних курсів <i>Сучасна чеська літературна мова: Синтаксис</i> та <i>Українська мова: Синтаксис</i>, оскільки саме це слугує базою для засвоєння нових знань.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: критерії виділення синтаксичних зв'язків та різний підхід у чеській і українській граматичній теорії до визначення словосполучення; різне тлумачення односкладних речень і їх класифікація; різні засади щодо дефініції підмета (означені односкладні речення в укр. мові та двоскладні зі «замовчаним» підметом у чеській); неоднаковий підхід до речень з однорідними присудками та до визначення складних речень в українській та чеській лінгвістичній традиції; розбіжності в порядку слів обох мов, чеське вчення про семантичну і граматичну перспективу речення, різні засади інтерпретації відокремлених членів речення (укр.) та напівпредикативних конструкцій (чес.); різні підходи до класифікації присудків та відокремлених членів речення.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: студент повинен вміти використовувати обидва типи (західний і східний) при інтерпретації синтаксичних фактів і явищ, а саме: при аналізі словосполучень, при визначенні структури речення, при аналізі односкладних та двоскладних речень, при класифікації присудків, робити стилістичну інтерпретацію двоскладних речень з підметом, вираженим особовим займенником; використовувати на практиці</p> |

| | | | | | |
|----------------|---|---|---|---------------------------|--|
| | | | | | знання про особливості порядку слів у реченні (напр., при перекладі українських синтаксичних одиниць чеською мовою). |
| ДВВС 2.1.02.1. | Етика перекладача | 3 | ЗК-1; ЗК-3; ЗК-4; ЗК-5; ЗК-8; | ПК-8; ПК-11; ПК-12; | <p>Знання з предметної галузі включають: категорії, поняття професійної етики перекладача, моральні принципи та норми професійної поведінки, яких повинен дотримуватися перекладач-професіонал. Відомості про професійні вимоги до перекладачів, якості, які зумовлюють професійність перекладача; інформацію про юридичний та соціальний статус перекладача.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: володіти теоретичними знаннями про професію перекладача: моральні принципи, правила професійної поведінки, професійну придатність та вимоги, правовий та суспільний статус перекладача; технічним забезпеченням перекладу; володіти правилами ситуативної поведінки, обов'язками та правами перекладача у конкретних ситуаціях при перекладах різного типу.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: застосовувати набуті теоретичні відомості та практичні навички під час перекладацької роботи (усного (послідовного чи синхронного) і письмового перекладу).</p> |
| ДВВС 2.1.02.2. | Методика викладання чеської мови як іноземної | 3 | ЗК-1; ЗК-3; ЗК-4; ЗК-5; | ПК-1; ПК-4; ПК-12; | <p>Знання з предметної галузі включають: <i>Програми з чеської мови для загальноосвітніх шкіл в Україні, їх характеристика. Загальна характеристика чинних підручників із чеської мови. Лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання чеської мови. Методи і прийоми навчання чеської мови. Вибір методів навчання на урок. Наукові основи змісту уроку чеської мови. Типологія уроків. Планування системи уроків із певної теми чи розділів. Методика і техніка проведення уроків із чеської мови як іноземної. Конспект уроку. Аналіз конспекту. Аналіз проведеного уроку. Методика вивчення фонетики, графіки, орфоєії, лексики фразеології, будови слова, морфології, синтаксису. Методика розвитку зв'язного мовлення, робота із стилістики, культури мовлення, види письмових робіт, критерії оцінок.</i></p> <p>Когнітивні компетентності включають: <i>Методи і прийоми навчання чеської мови. Типи уроків із чеської мови, їх структуру і методику проведення. Планувати систему уроків із певної теми</i></p> |

| | | | | | |
|----------------|---|---|----------------------------------|----------------------------------|--|
| | | | | | <p><i>чи розділу. Знати методику вивчення основних питань шкільного курсу чеської мови.</i></p> <p>До практичних вмінь та навичок входять:</p> <p><i>Скласти конспекти уроків із чеської мови. Підбирати необхідну наукову і методичну літературу для проведення різних типів уроків. Самостійно вибирати методи подачі матеріалу та засоби навчання. Аналізувати власний конспект і оцінювати урок лектора. Уміти готувати допоміжні засоби навчання до уроків. Об'єктивно оцінювати знання учнів.</i></p> |
| ДВВС 2.1.03.1. | Чеська поезія XIX-XX ст. у дискурсі чесько-українських літературних взаємин | 4 | ЗК-1; ЗК-3; ЗК-4; ЗК-5; | ПК-2; ПК-5; ПК-6; ПК-7; | <p>Знання з предметної галузі включають: історію перекладу чеської поезії в Україні, питання виникнення і розвитку художнього перекладу зі чеської на українську.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: знати бібліографію поетичних перекладів чеської поезії в Україні та науково-критичну літературу з проблем художнього перекладу.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: аналізувати чеську поезію XIX–XX ст. в українських перекладах, оцінювати рецензії та відгуки на українські переклади творів чеських митців; усвідомлювати роль українських перекладів у справі популяризації чеської поезії в Україні.</p> |
| ДВВС 2.1.03.2. | Чеська проза у дзеркалі перекладу | 4 | ЗК-1; ЗК-3; ЗК-4; ЗК-5; | ПК-2; ПК-5; ПК-6; ПК-7; | <p>Знання з предметної галузі включають: терміносистеми, необхідні для розуміння типологічних явищ та виконання типологічного аналізу чеської та української мов; основні теоретичні положення щодо мовних явищ, властивих сучасним чеській та українській мовам.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: невідповідності іноземної й рідної мов на фонетичному, граматичному, лексичному та стилістичному рівнях, а також здійснення успішної перекладацької діяльності.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: аналізувати фонетичні, лексичні, граматичні та інші особливості обох мов, виявляти їх аналогії та розбіжності, перекладати художні прозові тексти, здійснювати порівняльний аналіз українських перекладів та чеських оригіналів.</p> |
| ДВВС 2.1.04.1. | Проблеми художнього перекладу | 4 | ЗК-2; ЗК-6; ЗК-10; | ПК-5; ПК-6; ПК-7; ПК-9; | <p>Знання з предметної галузі включають: Художній переклад як вид літературної творчості. Історія перекладу. Роль перекладу в сучасному світі та необхідність узагальнення перекладацького досвіду. Різновиди перекладу (переклад з генетично та типологічно схожих мов, переклад з</p> |

| | | | | | |
|----------------|--------------------|---|----------------|----------------------------------|---|
| | | | | ПК-13; | <p>давніх мов мовами сучасними). Переклад із близькоспоріднених мов як особлива перекладацька проблема. Художній переклад. Теорія еквівалентності й умови досягнення перекладацької еквівалентності в художній текстах. Адекватність художнього перекладу. Лексичні проблеми перекладу. Граматичні проблеми перекладу. Синтаксичні питання щодо перекладу із слов'янських мов. Переклад залежно від роду і жанру (поетія, проза, драматургія, афористика, фольклорні твори) оригіналу. Чинники, що впливають на переклад. Погляд на переклад майстрів художнього слова (К.Чуковський, М.Рильський та ін). Переклад української літератури чеською мовою. Переклад чеської літератури українською мовою. Галерея перекладачів у сфері чесько-українського перекладу.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: роль художнього перекладу у сучасному світі; основні теоретичні проблеми дисципліни; історію художнього перекладу; етапи процесу художнього перекладу; способи перекладу та теорію еквівалентності; конкретні способи перекладу метафор, фразеологізмів; конкретні способи перекладу синтаксичних конструкцій; види аналізу художнього оригіналу і перекладу-відповідника.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: робити науковий аналіз художніх перекладів; зіставляти кілька перекладів з оригіналом і аналізувати їх з точки зору єдності змісту і форми; використовувати для роботи над перекладами різноманітні лексикографічні джерела; знаходити культурологічний матеріал про твір, який перекладається; визначати чинники, що впливають на переклад; застосовувати перекладацькі трансформації; перекладати художні прозові тексти; перекладати художні поетичні тексти; перекладати наукові літературознавчі тексти.</p> |
| ДВВС 2.1.04.2. | Чеська фразеологія | 4 | ЗК-2; ЗК-8; | ПК-1; ПК-3; ПК-4; ПК-8; | <p>Знання з предметної галузі включають: Основні поняття чеської фразеології, історію чеської фразеології, теорію, різні класифікації фразем та ідіом за А. І. Молотковим, В. М. Мокієнком, З. Ерцкертом, В. Бланаром, Ф.Чермаком з урахуванням різних параметрів.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: Студент здатний орієнтуватися у великій кількості точок зору на класифікації фразеологізмів та ідіом за будовою, функціями, розрізняти фразеологічні зрощення, вільні фразеологізми, за частиномовною належністю ключового слова, знати чеські прислів'я, приказки, крилаті вирази та ін.</p> |

| | | | | | |
|----------------|--------------------------------|---|----------------|----------------------------------|---|
| ДВВС 2.1.05.1. | Контрастивна лінгвістика | 4 | ЗК-1; ЗК-2; | ПК-3; ПК-4; ПК-13; | <p>Знання з предметної галузі включають: Зіставлення чеської та рідної (української або російської) мов, яке допоможе визначити і описати такі відмінності у мовах, які допоможуть кращому засвоєнню другої (іноземної) мови, пояснюють випадки невідповідності в граматичних й понятійних системах двох зіставляваних мов. Познакомити студентів з історією зіставного мовознавства, з теоретичною проблематикою зіставного мовознавства, з методикою контрастивної лінгвістики, з принципами зіставних досліджень, з етапами контрастивного аналізу, з проблемою мови еталона порівняння <i>tertium comparationis</i>, зі станом чесько-української контрастивної лінгвістики.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: особливості фонетико-фонологічних систем чеської та української мов; співвідношення між словотвором чеської та української мови; граматичні категорії двох мов у контрастивному аспекті; зміст основних лінгвістичних шкіл, напрямів і підходів до вивчення мови в історичній перспективі; особливості синтгматичної організації чеської мови на тлі українського синтаксису; лексико-семантичну систему чеської мови у контрастивному висвітленні; особливості чеської фразеології на тлі української мови;</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: визначити фонетико фонологічні розбіжності двох мов; пояснити фонетичні процеси у зіставляваних мовах; робити зіставне дослідження словотвору; аналізувати граматичні категорії роду, числа і відмінка в контрастивному аспекті; робити контрастивний аналіз окремих частин мови з точки зору відмінювання (дієвідмінювання) та пояснювати незбіги; аналізувати явища лексико-семантичної системи в контрастивному аспекті.</p> |
| ДВВС 2.1.05.2. | Чеська безеквівалентна лексика | 4 | ЗК-2; ЗК-8; | ПК-1; ПК-3; ПК-4; ПК-8; | <p>Знання з предметної галузі включають: Класифікацію безеквівалентної лексики; способи перекладу безеквівалентної лексики; способи перекладу топонімів і антропонімів.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: показати асиметричність чеської та української мов у контексті безеквівалентної лексики; знаходити еквіваленти структурно неідентичних лексичних одиниць (синтетична – аналітична одиниця).</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: пояснити явище безеквівалентності на прикладі лінгвореалій; з'ясувати причини незбігу внутрішньої семантичної структури лексем, які мають ідентичну фонетико-морфематичну будову.</p> |

| | | | | | |
|----------------|----------------------------|---|-------------------------|---|--|
| ДВВС 2.1.06.1. | Лексикографічний практикум | 3 | ЗК-1; ЗК-2; ЗК-5; | ПК-1; ПК-2; ПК-3; ПК-4; ПК-8; | <p>Знання з предметної галузі включають: загальнолінгвістичну підготовку студентів-богемістів, узагальнення та поглиблення лінгвістичних знань з чеської лексикографії, володіння богемістами відомостей щодо стану чесько-української та українсько-чеської лексикографії, основними лексикографічними школами, що працюють у галузі двомовної лексикографії; типів словників за об'ємом – малі, середні, великі, за змістом: загальні і спеціальні, двомовні термінологічні словники (політехнічні, юридичні, економічні, лінгвістичні тощо), двомовні фразеологічні словники, перекладні синонімічні словники, диференційні словники, словники фальшивих друзів перекладача, ілюстровані словники.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: усвідомлення проблем лексичної конфронтації та особливостей двомовної лексикографії, зв'язок між двомовною лексикографією і контрастивною лексикологією; вхідна і вихідна мови, адресат словника, пасивний і активний словник, філіація (членування на значення) як найскладніше питання лексикографії, семантизація виділених значень, паспортизація; засовення особливостей засад Братиславської та Празької лексикографічної школи в галузі створення перекладних словників при лексикографічному описі полісемантичних сексем; специфіку роботи Українського мовно-інформаційного фонду НАН України; зміст основних лексикографічних шкіл; напрями і підходи до створення лексикографічних джерел; всі наявні двомовні українсько-чеські та чесько-українські словники; фонетичні, орфоепічні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні, фразеологічні параметри лексикографії.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: вміння розробляти робочі лексикографічні параметри одно- та двомовного словників; аналізувати лексикографічні параметри різних словників; давати фахову оцінку певного словника; рецензувати словники; здатність аналізувати представленість у конкретному словнику різних лексикографічних параметрів, що лежать в його основі; уміти використовувати у своїй практичній лексикографічній діяльності здобутки сучасної науки, писати лексикографічні статті для словників різних типів.</p> |
| ДВВС 2.1.06.2. | Контрастивна лексикографія | 3 | ЗК-1; ЗК-2; | ПК-3; ПК-4; ПК-13; | <p>Знання з предметної галузі включають: Стан чесько-української та українсько-чеської лексикографії, основними лексикографічними школами, що працюють у галузі двомовної лексикографії. Особливості Празької лексикографічної школи в галузі створення перекладних словників. Специфіку роботи Українського мовно-інформаційного фонду НАН</p> |

| | | | | |
|--------------------------------|----------------------|----|--|--|
| | | | | <p>України. Зміст основних лексикографічних шкіл. Напрями і підходи до створення лексикографічних джерел. Всі наявні двомовні українсько-чеські та чесько-українські словники. Фонетичні, орфоепічні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні, фразеологічні параметри лексикографії.</p> <p>Когнітивні компетентності включають: ознайомити студентів з основними школами, концепціями та течіями в сучасній двомовній лексикографії, зі станом чесько-української та українсько-чеської лексикографії, з теоретичними працями провідних двомовних лексикографів, з основними лексикографічними джерелами, виданими в Чеській Республіці, з поняттям лексикографічної параметризації.</p> <p>До практичних вмінь та навичок входять: розробляти робочі лексикографічні параметри одно- та двомовного словників; аналізувати лексикографічні параметри різних словників; давати фахову оцінку певного словника; аналізувати представленість у конкретному словнику різних лексикографічних параметрів, що лежать в його основі; уміти використовувати у своїй практичній лексикографічній діяльності здобутки сучасної науки.</p> |
| 2.2. Інші види навчання | | | | |
| ДВВС 2.2.01. | Військова підготовка | 30 | | |